№ 13. Otrdeen, 31. janwari 1912. g. 1912.

Makſà,
Jelgawà ekſped. ſanemot
par 1 gadu 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 20 „
par 1/4 gadu — „ 60 „

ar peeſuhtiſchanu mahjàs
par 1 gadu 2 rub. 50 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 35 „
par 1/4 gadu — „ 70 „

Par adreſes pahrmainu jamakſà 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeſchu Awiſes.

Iſnahk 3 reiſes nedelà: otrdeenà, zeturtdeenà un ſeſtdeenà,

Makſà,
par paſtu peeſuhtot:
par 1 gadu . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu 1 „ 60 „
par 1/4 gadu — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Uſ ahrſemem
par 1 gadu 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu 2 „ 80 „
par 1/4 gadu 1 „ 50 „
par 1 mehn. — „ 60 „

Numurs makſà 3 kap.

Paſte kaſte № 17.

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawà, Skrihweru eelà № 35.

91. gada gahjums.

Sludinajumi makſà:
par ſihku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchpuſe 20 kap.

Jauns! Jauns!
Papiroſi
Palihkamas garſchas!
Abonami wiſur!
KARO
25 gab. 15 kap., 10 gab. 6 kap.
Wiſlabakàs tabakas!
Abonami wiſur!
Sabeedr. Brl. Schapſchal, Sw.-Peterburgà.

Walſts padome.

Sawà 26. janwara ſehdê Akimowa wadibà wiſpirms godinaja nelaika generalfeldmarſchala grafa Milutjina peeminu un pehz tam ſtahjàs pee lilumprojekta apſpreeſchanas par wiſpahreju, jeb peeſpeeſtu ſkolas apmekleſchanu. Wairak runataji uſſtahjàs par pareiſtizigo baſnizas ſkolam: tom dodami lihdſekli no tàs ſumas, kas peeſpreeſta tautas apgaiſmoſchanas miniſtrijai preeſch pirmmahzibas ſkolam, bet paſchas ſchis ſkolas atſtohjamas garidſneezibas pahrſinà. Galigs lehmums wehl tomehr naw taiſts. Sehdes beigàs uſ preeſchſehdetaja preeſchlikumu grafa Mikutjina meitai noſuhtita no Walſts Padomes lihdſjuhtibas telegrama.

Walſts dome.

27. janwara ſehdê turpinaja apſpreeſt kara klauſibas likumprojektu, ſahkot ar 17. panta beigam, kuras ſkan: Otrà ſchkira: Preeſch weenigà darba ſpehjiga dehla, ja tehws darba ſpehjigs un ir wezaks par 50 gadeem, ja winam pee tam naw zita dehla, kas ſaſneedſis 16. gadu, waj kara beneſtà un kas nahkoſchà gadà jau tiks atlaiſts no ta. Treſchà ſchkira: tahdà paſchà gadijumà, tikai ar to ſtarpibu, ja tehwam wehl naw 50 gadu. Zeturtà ſchkira ir perſonam, kuras nahk teeſchi pehz brahla, kas jau atrodas aktiwà beneſtà un nahkoſchà gadà netiks no ta atlaiſts un ari perſonam, kuràm gimenes apſtahkłu dehł pagarinams eeſaukſchanas terminſch. 18. pantu peenem ar maju pahrgroſijumu un tapat ari 19. Plaſchakas debates iſzelas pee 22. panta. Schis debates aiſleegts publizet. Pantu beidſot peenem. Pee 36. panta, kurà ir runa par ahrſtneezibas iſglihtibu dabujuſchu perſonu eeſaukſchanu kara beneſtà, uſſtahjas Schingarews un aiſrahda, ka tos par maſ eeſauzot. Pret winu uſſtahjas pa dalai Gutſchkows un ziti. — Pehz tam atklahtà ſehdê kà ſteidſamu nolaſa no labajeem eeſneegtu peepraſijumu finantſchu miniſtram par to, ka uſ wina beedra rihkojumu weſelai rindai ſchihdu tirgotaju Kijewà iſdotas pirmàs gildes tirgotaju apleezibas. Uſſtahjas daſchi runataji gan par, gan pret peepraſijumu. Jautajums tomehr neteek iſchkirts un tà atleek uſ nahkoſcho ſehdi, kura buhs pirmdeen.

,Latweeſchu Awiſchu' zeen. abonenteem

paſinojam, ka eewehrojot ſludinajumu noſihmi tagadejà ſaimneeziſkàs dſihwes kuſtibà — apgahdataji nolehmuſchi abonenteem dot daſchadas preeſchſteeſibas uſ ſawu ſludinajumu eeweetoſchanu „Latweeſchu Awiſês". Gada-abonenteem teek atlauts, ſawus, uſ ſawas nodarboſchanàs atteezoſchos ſludinajumus par welti eeweetot awiſes pehdejà puſê 4 reiſes gadà — katru reiſi pa 5 ſludinajumu rindam katru ſludinajumu, pusgada abonenteem 2 reiſes, pee kam abonenteem teeſiba ſchos ſludinajumus ari ſawilkt kopà.

Apgahdataja: Sabeedriba „Latweeſchu Awiſes".

† Grafs Dmitrijs Alekſejewitſchs Mikutjins.

Jau telegrafs ſinoja, ka Krimà miris grafs Mikutjins. Ar ſcho 95 gadus wezo ſirmgalwi gahjis muhſchi meerà weens no Kreewijas leelo zeribu un leelo kulturas darba laikmeta eewehrojamakeem un ſpoſchakeem darbineekeem. Zehlees no maſturigas muiſchneeku dſimtas Winſch ap trihsdeſmiteem gadeem kluwa par kara rakſtneeku, 40. un 50. gados karoja Kaukaſà un 1877. g. lihdſ 1878. g. peedalijàs karà pret Turziju. Tomehr ne ſchee kari un wina rakſtneecka darbiba padarija wina wahrdu Kreewijai neaiſmirſtamu, bet tas, ka leelo reformu laikmetà, buhdams par kara miniſtri, winſch neween nehma dalibu, bet ari energiſki weizinaja ſcho reformu iſſtrahdaſchanu un eeweſchanu dſihwê. Stahwedams ſchàm reformam tuwu ſawàs ſubjektiwàs teekſmês un ſatikdamees ar 60 gadu darbineeku aprindam, winſch pahrneſa reformu garu ari uſ kara reforu. 1867. g. eeweda jaunu kara teeſu uſtawu, kura pamatprinzipus ſaſkanoja ar jaunà wiſpahrejo teeſu uſtawa prinzipeem; no 1870. g. ſtrahdaja pee wiſpahrejàs kara klauſibas likuma eeweſchanas, kurſch ir demokratiſkakais no wiſeem Keiſara Aleksandra II. reformu likumeem. Winſch bij ari par plaſchakas iſglihtibas iſplatiſchanu kara ſpehkà un ſpehra weſelu rindu daſchadu ſolu, lai to panahktu. Widejo un augſtako kara ſpezial-ſkolu winſch zentàs atſwabinat no leekas ſpezialiſazijas, tuwinot to wiſpahriſglihtotoju ſkolu tihpam; reorganiſeja armijas ſanitaro noſari un iſlectoja, ſewiſchki pehz kara ar Turziju, wiſus lihdſeklus, lai nowehrſtu nekahrtibas un kaunumus kara intendanturà. 1881. g., kad ſahkotees jaunajai waldibai pawiſam un uſ ilgeem gadeem pahrgroſijàs walſts eekſchejàs politikas kurſs, Milutjins beneſtu atſtahja un tajà wairs neatgreeſàs, bet dſihwoja wiſà kluſibà Krimà.

No ahrſemem.

Pluhdu breeſmas Pireneju puſſalà.

Jau tika ſinots par pluhdeem Spanijà. Pehz jaunakàm ſinam pluhdu breeſmas iſwehrſchas arweenu leelakas un pluhdi pahrnehmuſchi neween Spaniju, bet ari Portugali. Wiſs lihdſenums ſtarp Sewilju un Kordowu Spanijà lihdſinotees plaſchai juhrai. Daudſ mahjas ſagrautas un lopi noſlihkuſchi. Pee Leonas apſtahjees wilzeens, kurà braukuſchi kehninſch, parlamentareeſchi un ſchurnaliſti, atgreeſdamees no Ferolas, kur patlaban nolaiſts uhdenî brunu kuģis „Espana".

Portugalê upes uſpluhduſchas no kraſteem un pluhdi nodarijuſchi leelus ſaudejumus. Daudſ ſahdſchas ſtahw uhdenî. Mahjlopi leelà ſkaità noſlihkuſchi. Koruchà pluhdi iſſkalojuſchi baſnizas pamatus, pee kam baſniza ſagruwuſe. Mertolà iſpoſtita kahda mahja, pee kam 7 zilweki noſlihkuſchi.

Pet. tel. agentura ſino:

Liſabonê, 9. februarî (27. janwarî). Tagadejee pluhdi ir wehl leelaki nekà bija 1876. gadà.

Madridê, 9. februarî (27. janwarî). Pluhdi arweenu iſplatas. Waljadolidà daſchi noſlihkuſchi. Sekwilà un Sewiljà pahrtraukta apgaiſmoſchana. 15,000 ſtrahdneeki palikuſchi bez darba. Schandarmu kaſarmas pa dalai ſagruwuſchas. Pahr-

Paſpahrne.

Aleksandra Sergejewitſcha Puſchkina:

Waj eelâs kahdreiſ maldos wehli . . .

(29. janw. 1912. g. — 75 gadu mirſchanas deenas peeminai.)

Waj eelâs kahdreiſ maldos wehli,
Jeb dodos kluſà ſwehtnizà,
Waj roku ſpeeſch man tautas dehli,
Aiſween man domas jadomà.

Man jaſaka: drihſ aiſſteigs gadi,
Un wiſi, kas mehs ſmaidam ſche,
Mehs wiſi — brahli, draugi, radi
Drihſ gulſim dſeſtrà kapenê.

Uſ oſolu waj greeſchu waigu,
Es domaju: ſchis pahrdſihwos
Ir manu aiſmirſtibas laiku,
Kà pahrdſihwojis ſenajos.

Waj maſu behrninu es glahſtu,
Jau domaju: jel peedodi!
Drihſ eeſahkſi tu dſihwes ſtahſtu,
Man janonihſt, tu uſplaukſi.

Ikkatru gadu, katru deenu
Ar ſawàm domam pawadu,
Til' ſtarp tàm neſinu, kà weenu —
Lai nahwes deenu atminu.

Un likten's kur to neſuhtitu:
Waj kaujà, wilnos dſeſtrojos?
Jeb manus pihſchlus noguldītu
Schepat, ſchaîs laukos ſahlainos?

Un lai gan meeſam atdſiſuſchàm,
Weenalga, kur tàm iſplehnet,
Man gribas, muhſchu nobeiguſcham,
Jel tehwu ſemê atduſet.

Un lai pahr manu kapa weetu
Rit tahlak dſihwe jaunaja,
Un daba lai ar ſaules reetu
Man kapa kopu apſkahwa.!

Tulk. A. Salneus.

Grahmatu plaukts.

Laukſaimneeku Kalendars 1912. g. Iſdewis agronoms J. Biſneeks. Jelgawà, Latweeſchu Laukſaimneeku Sabeedribas drukatawà drukats. Pawiſam 412 lapas puſes beeſs, leela formata, uſ ſmalka papira un glihti iſdots, ar moderneezibas ehkas planu, kà peedewu uſ ihpaſchas lapas. Makſà 30 kap.

Kalendarijà beſ paraſtajàm ſinam katram mehneſim peedota klaht weena balta lapa preeſch daſchadàm peeſihmem un „Darba kalendari", kurà atſihmeti wiſi tee darbi, kas laukſaimneekam tanî mehneſî darami, pee kam naw aiſmirſta neweena loukſaimneezibas noſare. Aiſ wiſa ta nahk „Pagaidu likumi par ſapulzem", no 4. marta 1906. g., kuru ſkaidrs tulkojums latweeſchu walodà jau ſen bij nepeezeeſchams. Loti bagata ir tabulu un daſchadu ſinu nodala; tàs ſihmejàs gan teeſchi uſ laukſaimneezibu, gan atkal uſ leetam, ar kuràm laukſaimneekam beeſchi ween janahk ſatikſmê. Pee tam tàs weetas jo ruhpigi iſſtrahdatas un ſakopotas. Loti weetà ir ari Kurſemes un Widſemes pagaſtu ſaraſts, pee kam pee katra pagaſta latwiſkà noſaukuma apſihmets ari kreewiſkais, aprinkis, kurà pagaſtà atrodas, pee kura polizijas, meerteeſas un pagaſta teeſas eezirkna tas peeder un paſta adreſe. Schahdas ſinas, attihſtotees dſihwakai ſatikſmei, ir taiſni nepeezeeſchamas. Schis wiſs eetilpis 112 lapas puſes beeſajà kalendarijà. Aiſ ta nahk „Laukſaimneezibas rakſti", iſdoti no agronoma J. Biſneeka, dimdeſmitais krahjums un aptwer pawiſam 128 lapp. Winà peedalijuſchees ar apzerejumeem par daſchadeem jautajumeem, kas ſihmejas uſ laukſaimneezibu, muhſu labakee ſpezialiſti ſchaîs leetàs, kapehz ari krahjums ir loti bagats un wiſpuſigs un tanî netruhkſt rakſtu ne par weenu paſchu laukſaimneezibas noſari, maſakais par ſwarigakàm. Kà pirmais nahk J. Bergs ar ſawu apzerejumu „Kahdu weetu auguſekà eerahdit beeſchu ſehjumeem." Pehz nowehrojumeem Behrſmuiſchà. Tagad, kur peenſaimneeziba ar katru gadu eeguhſt plaſchaku noſihmi un lihdſ ar to lopbaribas ſaknu audſeſchana, ſchis gabalinſch loti weetà un ſneedſ ne weenu ween leetiſchku aiſrahdijumu, kas naw dibinats tikai uſ teorijas ween, bet gan ari uſ praktikas, uſ nowehrojumeem. R. Linde apſkata daſchadas beeſpeena ſortes un dod leetderigus ſaiſrahdijumus, kà labak un eeneſigak iſmantot nokrejoto peenu. — J. Sm—ds ſneedſ daſchas ſinas par audſinaſchanu. Aiſ ta eeweetots wiſpahr jau paſihſtamà praktiſkà Weſteenas ſemkopja P. Preedes apzerejums: „Zik iſmaſſà labas peena gows audſinaſchana?" Winſch aſi nokritiſê daſchu „teoretiku" domas un uſſkatus par to, zik war iſmakſat kreetnas peena gows uſaudſinaſchana un tad ſaweem amata beedrem dod ſchaî leetà aiſrahdijumus, kas wiſzaur dibinati tikai uſ paſcha peedſihwojumeem un ſkaitkeem. Wahrds, kas teikts no ſirds un ihſtà weetà. — A. Kirchenſteins rakſtijis ihſumà par mahjkuſtonu juhtekku ſlimibam un dewis aiſrahdijumus, kà tàs ahrſtejamas.

(Turpmak beigas.)

dluhduschàs lupes noposta laukus un fahdschas. Leetus gahses turpinas. Kehninsch un ministru presidents dewuschees uf Sewiljas apgabalu.

Sals ahrsemês.

Ari no ahrsemem sino par neparasti stingru seemu. Berlinê nakti uf 5. februari (23. janwari) termometrs rahdijis 25 gradi Zelsija sem nulles. Berlinê wispahri temperatura reti kritusi semak par 20 gradeem. Wissemakà temperatura pehdejos 200 gados Berlinê bijusi 1788. g. — 29 grabi, atskaitot wehl weenu gadijumu, proti 1893. g., kad kahdâ weetâ Berlinê atsihmeta 31 gradu sema temperatura. Loti stiprs sals sem 20 gradeem, bijis ari 1870. g. seemâ, pa wahzu-frantschu kara laiku. Kukshawenê un Kilê tagad atsihmeta 23 gradus sema temperaturas, Hunobrikâ pat 30 gradi sem nulles, Kelnê 20 gradi. Apsaluschi leelâ skaitâ putni un mescha kustoni. Newahles lihzi, kà no Stetinas sino, eesalis ledû anglu twaikonis „Sultan". Kuga laudim peetruhzis pahrtikas lihdsekku. Tad diwi matroschi atstahjuschi kugi un 6 juhras juhdses dewuschees kahjam pa ledu uf malu, apgahdajuschees pahrtikas lihdsekteem un telegrafiski pasinojuschi atteezigâ weetâ par kuga kritisku stahwokli. Leelajâ salâ ari ledus lauseji apstiguschi ledû un eesaluschi.

Par stipru salu sino ari no Franzijas. Weetam sneegs bijis apmehram 2 arschinas dsilsch, wilzeeni nokawejuschees, wairaki zeka gahjeji nosaluschi. Saltums pahrnemis ari skaisto Riwjeru, bet Parisê termometrs rahdijis 10 gradus sem nulles, kas tur ir neparasts aukstums. Anglijâ jau no 1867. g. naw peedsihwota tik stingra seema kà schogad. Norwitschâ termometrs rahdijis 18, Duwrâ 20 gradus sem nulles. Tà tad leela sala „wilnis", tapat kà pagahjuschâ wasarâ „karstuma wilnis" pahrnehmis gandrihs wisu Eiropu.

Wahzu reichstags

sawâ jaunâ sastahwâ, atklahts swinigâ kahrtâ no pascha keisara ar trona runu, ussahzis jau sawu darbibu. — Kà pirmais darbs jaunajam reichstagam stahweja preekschâ presidijas wehleschana, uf kuras isnahkumu wisi gaidija ar leelako sinkahribu, jo reichstaga tagadejâ sastahwâ partiju un frakziju samehrs stipri pahrgrosijees, salihdsinot ar agrako. Tà, peemehram, nekad wahzu reichstagâ naw bijis tik leels sozialdemokratu skaits (110), nekà tagad, kamehr wisas zitas partijas un frakzijas wairak waj masak wahjinatas, pateizotees it sewischki tà saukto brihwprahtigo frakziju nesapratigam un aklam eenaidam pret zitàm pilsoniskàm partijam. — Par scho paschu nesapratigo un aklo naidu ari leezina presidijas wehleschanas isnahkums, kuras norisinajuschàs, pehz sinam if Berlines, schahdi: Tiklab reichstaga sapultschu sahle, kà ari galerijas bij pahrpilditas. Stahjàs pee presidijas wehleschanas. Kandidatus ussthabot uf presidenta amatu, zentra (katolu basnizas) partijas Spahns dabuja 185 sihmites, sozialists Bebelis — 110, nazionalliberalu kandidats prinzis Schenaichs-Karolats 88 un nazionalliberalis Pasche un sozialdemokrats Heine katrs pa weenai sihmitei. Isdarot nobalsoschanu, Spahns dabuja 186 balsis, Bebelis — 114 un Karolats 85 balsis. Isdarot pahrwehleschanu, Spahns dabuja 196 un Bebelis — 175, bet 13 sihmites bij nodotas tukschas. Tà tad par reichstaga pirmo jeb galweno presidentu eewehlets katolu basnizas (zentra) un konserwatiwo partiju kandidats Spahns, kursch amatu ari pateikdamees peenehmis. Isdarot wizepresidentu wehleschanas, par pirmo wizepresidentu eewehlets sozialdemokrats Scheidemans, pehz amata schurnalists, bet par otru wizepresidentu — pasihstamais nazionalliberalu wadonis Pasche.

Pehz konstituzijas noteikumeem 4 nedelas wehlak presidijas wehleschana atkahrtojama.

Katowizâ, 7. febr. (25. janw). Uf fabrikas direktoru Gerhardtu kahds atlaists strahdneeks metabumbu. Direktors dsihws, mahja stipri sapostita.

Wihnê, 7. febr. (25. janw.). Meelasts Schenbrunâ, pee kura peedalijàs wisi keisara gimenes lozekli, kas usturas Wihnê, kà ari brokasts Belwederâ pagahja omuligi, Leelknasam dsihwi un sirsnigi sarunajotees ar augstajeem saimneekeem. Tika peeminets ari nelaika leelknass Wladimirs Aleksandrowitschs, kura draudsibas juhtas Austrijas galms pratis zeenit. Keisars bij mundrs un wisai labâ gara stahwokli. Wakarâ Leelknass Andrejs Wladimirowitschs lihdz ar tronamantineeku un ta laulatu draudseni noskatijàs israhdi keisariskâ teatrî.

— Keisars dahwaja Leelknasam Andrejam Wladimirowitscham sw. Stefana ordena elolekrustu. Tronamantineeks apmekleja Leelknasu kreewu suhtneezibâ un bij kreewu uniformâ.

Atenâs, 8. februarî (26. janwarî). Awises sino, ka Sofijâ buhdams, greeku kronprinzis usaizinajis zaru Ferdinandu, apmeklet Atenas. Zars Ferdinands usaizinajumu peenehmis un apmekleschot Atenas martâ.

No eekschsemem.

Ussaukums masgruntneekeem peena eesuhtitajeem,

ar kuru nesen atpakal schinî weetâ greesamees pee Widsemes un Kursemes peena raschotajeem [dehl zentrales masgruntneeku kopmoderneezibas nodibinaschanas Rigâ, atradis deesgan dsihwu peekrischanu interesentu pusê. Kà no eenahkuscheem peesolijumeem redsams, tad peena daudsums ir jau gandrihs peeteekosch, lai Rigâ nodibinatu kopmoderneezibu, jo zaurmehrâ rehkinot jau isnahk ko apstrahdat ap 10,000 stopu peena deenâ. Saprotams, ka wehl ne tuwu wisi peena eesuhtitaji naw peeteikuschees, kas isskaidrojams ar to, ka azumirkli wehl weens otrs sawu peenu it labi war nodot tagadejàm Rigas moderneezibam. Tomehr, kà jau reis schepat aisrahdijàm, peena eesuhtitaju stahwoklis paliks drihz ween daudz nelobwehligaks, un uf to nebuhs deesin zik ilgi jagaida. Pehz pahris mehnescheem, kad eesahks pilnigi darbotees leelgruntneeku moderneeziba, kad pehz tam eewedis sen gaidito peena kontroli, tad ari wisa peensaimneezibas leeta Rigâ peenems pawisam zitu wirseenu. Tagadejàm masakàm pilsehtas moderneezibam, kuras lihdz schim bija galwenàs masgruntneeku peena nonehmejas, buhs jaisnihkst un peena eesuhtitaji atradisees deesgan kritiskâ stahwoklî, ja lihdz tam wehl neka nebuhs darijuschi sawa turpmakâ stahwokla nodroschinaschanai. Turam tamdehl zentrahlàs masgruntneekn kopmoderneezibas dibinaschonu par jo steidsigu, pee kura projekta realisescharas ar leelako skubu jakeràs. Kopoteem spehkeem ari muhsu masgruntneekeem buhs eespehjams uszelt tahdu paschu modernu pilsehtas moderneezibu, kahdu patlaban buhwê leelgruntneeki.

Wehl reis luhdsam tos peena eesuhtitajus, kuri buhtu ar peeteikschanos nokawejuschees, to isdarit wehlakais diwu nedeku laikâ pee muhsu Rigas nodalas, Dsirnawu eelâ Nr. 68, usdodot gadâ eesuhtamâ peena daudsumu.

Krimunu kopmoderneeziba.

Kijewas apsardsibas nodalas leetâ.

Ismekleschanâ israhdijees, ka Kulabka no saweem agenteem, teem par pakalpojumeem maksadams nehmis diwas kwites, weenas no tàm suhtijis uf departamentu, kas tàs samaksajis, bet otras sedsis ar tàm sumam, kas ustizetas apsardsibas nodalas preekschneeka beskontroles rihzibai. Zik leelas sumas warejuschas samahkt par schim kwitem, war spreest no tam, ka preeksch Kijewas gubernas ween. Kijewas apsardsibas nodalai gadâ wajadsejis lihdz 300,000 rbl., bet schis nodalas preekschneekeem bez schis gubernas padots wehl wiss Deenwidu-Reetrumu apgabals, — Kulabkam, kà sino, tad ari esot kahdâ ahrsemes bankâ eegulditis „mass padominsch" gruhtàm beenam.

Isszeloschana uf Sibiriju.

Pehz ofizialàm sinam peezu gadu laikâ, no 1906.—1910. gadam uf Sibiriju iszelojuschas pawisam 2,516,075 abeju dsimuma personas, prez 1,279,909 tahdâ laika sprihdî pirms 1906. gada, kas leezina, ka pehz 1906. g. iszeloschana stipri peenehmusês. Tomehr paschos pehdejos gados ta atkal stipri slihdejusi uf leju, jo israhdijees, ka wislabakà, kulturai noderigà seme jau aisnemta, bet pahrejas weetàs dsihwe gandrihs neeespehjama. Sewischki stipri pehdejos gados peeaudsis atpakal zelotaju skaits, kamehr iszelotaju, sewischki 1911. g., stipri gajis uf leju. — Pabalsteem saimneezibu eerihkoschanai iszelotajeem laikâ no 1906.—1910. gadam isdoti 37 milj. rbl. (apm. 15 r. uf dwehseles).

„Waldibas Wehstnesî" issludinats Walsts Domes un Padomes peenemtais un 20. janw. 1912. g. Wisaugstaki apstiprinatais likums par kreewu pawalstneeku teesibas peelihdsinaschanu somu pilsoneem Somijâ, nosakot, ka likumam jastahjas spehkâ 1. (14.) maijâ 1912. gadâ.

Peterburga. Wisaugstaki apstiprinats likums par kreewu peelihdsinaschanu someem teesibàs Somijâ.

— Pee ahrlietu ministrijas sastahdita sewischka padome no departamentu direktoreem un atsewischku nodaku preekschneekeem, kura skatìs zauri muhsu pee ahrsemju galmeem esoscho suhtneezibu un misiju personigâ sastahwa sarakstus. Kà dsirdams, Sasonows lizis schai padomei preekschâ atjaunot daudzu misiju personalsastahwu.

Maskawa. 29. janwarî Maskawâ atklahja pirmo Wiskreewijas pilsehtu darbineeku kongresu tautas isglihtibas leetâ. Lihdz schim uf kongresu peeteikuschees jau 1050 dalibneeku. Kongress wilksees lihes 8. februarim. Par preekschsehdetaju N. J. Gutschkows un ta beedri Alferows un Kotuars.

— Slehgta kreewu tautas saweenibas Maskawas-Spaskas nodala, tapehz, ka pehdejâ laikâ nerahdijusi it nekahdas darbibas. Weens slehgschanas eemesls esot ari tas, ka Dubrowins gribot pamasinat isdewumus preeksch saweenibas ustureschanas.

Perma. Sodita awise „Permskij Kraj" ar 500 rub.

Tomska. Skolneeku isslehgschana. No weetejàs Aleksejewa realskolas sestàs klases tika isslehgti wisi 40 schàs klases skolneeki tapehz, ka neusrahdija laundari, kursch schàs klases skolneeka Pazkewitscha galoschàs eelehjis sehrstabi.

No Lihwaneem (Witebskas gub.). Salihdsinot scho pagastu ar ziteem Latgalê, war to peeskaitit pee apgaismotakeem. Par schejeenes dsihwes apstahkleem waretu daudz ko rakstit, bet tagad es apskatischu tik lauksaimneezibas apstahkkus. Wisâ apkahrtnê seme ir augliga, isnemot kahdus smilschu uskalninus, kuri apaugušchi ar paegkeem. Seme naw eedalita wis pehz pasihstamajàm schnorem, kà zitâs Elsch-Kreewijas gubernâs, bet tapat kà Deenwidus-Widsemê, atsewischkeem strej-gabaleem. Dsihwo tapat kà deenwidus gubernâs leelâs sahdschâs pa 4—15 saimneeki kopâ weenâ tschupâ, zaur to ari gadas, ka dascham strej-gabals atronas no mahjam 2 werstes attahlu. Kahdas neehrtibas no tam zelas, tas weegli saprotams. Pamatigi mehslot, kà muhslaiku semkopiba prasa, naw eespehjams un beeschi pat nemaz neteek mehslots. Mahksligi mehsli pee schejeeneescheem wehl maz ustizibas eemantojuschi un ja teek leetoti, tad weenigi rudseem un nereti ari usber kahdam kartupelim tos dehstot. Bet tas wehl naw leelakais launums. Galwenais tas, ka wihreetis neteek saistits pee semkopibas; ta atrodas seeweeschu, nespehzigu wezischu un behrnu rokàs. Spehzigee wihreeschi jau no februara widus aisbrauz uf Polozku, Witebsku un pat wehl tahlak plostus seet. Un tikko Daugawa spehj no ledus atswabinatees, wini ir pirmee, kas sanem plostus pluhdinaschanai uf Rigu. Sawâ sinâ buhtu jau eeteizami pa seemas brihwako laiku nopelnit zitur, bet nelaime ta, ka pelnitais grasis nepastahw wis kabatâ un wislaunakais tas, ka plostoschana nemitas lihdz wehlam rudenim, kamehr eesalst plosti ledû, kà tas pehdejos gados ir bijis. Zenas, kahdas nu kuru reisi. Pagahjuschâ gadâ gan sastreikoschanos dehl bij panahkuschi zenu paaugstischanu. Bet kas ar plostineeka dsihwi kaut zik pasihstams, kas buhs redsejis schos wehja nopuhstos gihmjus, tas dsili nopuhtisees par scheem lautineem, kas sawu darbaspehku neprot ismantot leetderigi. Pirmkahrt, plostineeka darbs jau saistas ari ar sinamu risku par sawu dsihwibu. Otrkahrt, neweseligâ dsihwê uf uhdena aukstajos pawasara wehjos, kà balwa katram plostineekam — reimatisms. Treschkahrt, dsihwe krogos, alkohola pluhdos. Paeet wasara, peenahk rudens. Kaut kà apstrahdatos laukos kaut kas ari ir usaudsis. Rudenî pahrnahk wihrs ar tukschàm kabatam. Un kad paeet Swetschu deena, winsch taisas atkal zelâ. Man gribetos teikt un nopeetni pee sirds likt: aun nost kahjas, guli kaut uf krahsnes, bet kad pawasaris buhs — ej pats tihrumâ, tad newajadsès maisi pirkt, kà daschu labu reisi, atliks ari eemihlotai „tscharkai".

O. Koks.

Widseme.

Riga. Spreedums fon Friedrichs'a prahwâ. Bijuschais Rigas politechnikas adjunktprofesors fon Friedrichs Tukummuischas bedsinaschanas prahwâ noteesats uf 8 gadeem katorgâ. Profesora brahli fon Friedrich'su Leepajas apgabalteesa, kà sinams, noteesaja uf 6 gadeem katorgâ, bet paschi profesoru, kas tagad noteesats uf 8 gadeem katorgâ — toreis attaisnoja.

— Widsemes wizegubernators Kelepowskis, kà „Birsch. Wed." sino, treschdeen, 25. janw., Peterburgâ apsagts. Minetàs deenas wakarâ, eerodotees dselsszela stazijâ, lai brauktu atpakal uf Rigu, wizegubernators sarunajees stazijâ ar dascheem pasihstameem, kuri nahkuschi winu pawadit. Pa to starpu wagonâ nosagts wina kaschoks, 4000 rbl. wehrtibâ, lihdz ar naudas maku un daschàm sihkàm leetam, kas bijuschas eebahstas kaschoka kabatâs. Sagli meklejot.

— Skolu leetas. Rigas rajonu tautskolu inspektors peesuhtijis atteezigeem skolu pahrsineem sekoschu zirkularu: Tautas Apgaismoschanas ministra beedrs pasinojis Rigas mahzibas apgabala waldei, ka Tautas Apgaismoschanas ministrija atsinuse par eespehjamu atwehlet 1911. g. budschetâ 3200 rbl. 8 behrnu dahrsu eerihkoschanai un ustureschanai sekoschâs skolâs: 1) Skrihweru un Kemeru ministrijas skolâs, 2) Nagazeema, Slokas meitenu, Dubultu, Edinburgas, Daugawgrihwas un Stukmanu krona pirmmahzibas skolâs, t. i. katrai skolai 300 rbl. dahrsa ustureschanai un 100 rbl. wajadsigai pirmeerihkoschanai. Augschmineto pasinoju skolu pahrsineem un luhdsu nekawejoschi pasinot skolneeku wezakeem.

— Weetejee ew.-lut. latweeschu draudschu mahzitaji ruhpejuschees no jauna par to, lai jaunekleem un wihreem buhtu eespehjams pulzetes uf tà saukteem „jaunekku wakareem". Pehdejâ laikâ schee jaunekku wakari aisdaschadeem eemesleem wairs netika sarihkoti. Tagad aisrahdam, ka tee atkal katru otru swehtdeenu tiks noturetî Suworowa eelâ Nr. 71, Rigas pilsehtas saweenoto elementarskolu telpàs. Schinîs wakaros, bez preekschlasijumeem par religiju, tikumibu un sinatni, tiks peekopta ari kora dseedaschana. Pehz eespehjas tiks gahdats, lai schee wakari sneegtu patihkamu un derigu laika pawadischanu. Tàpat tiks gahdats lai lasischanai buhtu labas grahmatas dabujamas. Pirmais wakars bij swehtdeen, 29. janwarî, plkst. 5 pehz pusdeenas.

No Terbatas. Sche no Pleskawas eeradusês semkopibas ministrijas sarihkotâ ekspedizija Peipus un Pleskawas eseru ispehtischanai. Ekspedizijas dalibneeki pehz peenahzigas apspreeschanas tuhlin dosees pee darba wispirms ar esereem eepasihtees, pehz kam tos sadalìs gabalos darbu sekmigakai weikschanai.

No Sehrmukscheem. Scho rudeni Sehrmukschu pagasts dabuja kà dahwinajumu diwus peezi mehneschus wezus behrnus. Kahds D., kura seewai dwihnischi gadijuschees un kura pati drihz pehz tam nomirusi, bij behrnus aiswedis pee seewas tehwa, bet pats par winu tahlaku likteni nelizees sinot; seewas ehws 5 mehneschus behrnus paturejis pee sewis, bet tad aiswedis un atstahjis pagasta waldes sehdes istabâ — abus puslihdz

Lauzineeks un pilsehtneeks.

Lauzeneeks: Eebrauzis pilsehtâ redsu, ka wisur pihpo **„Luricha"** papirosus. Waj tas noteek uf pawehli?

Pilsehtneeks: Uf pawehli nu gan ne, bet tamdehl, ka **„Luricha"** papirosos atrodas loti teizama tabaka un ka samehrâ ar to zena wisai lehta.

Lauz.: Zik tad maksâ pazina?

Pils.: **10** gab. maksâ **6** kap. un **25 — 15 kap.**

Lauz.: Tad nu gan buhs japamehgina! (Eeeet pahrdotawâ, nopehrk **„Luricha" papirosus** un ar apsinu weenu aispihpo). Ja, draudsin, ta nu gan zita leeta, kà mani senakee papirosi! Tas teescham baudijums, — nu wairs nepihposchu zitus papirosus, kà weenigi **„Luricha"**. Un draugam ari peekodinaschu darit to paschu!

Wairumâ ari dabonami pee

Sch. Engelsohna,

Pils eelâ Nr. 10. Tel. Nr. 245.

kailus, tà kà wajadſejis winus ar awiſem un ziteem papireem apſegt, lai neſaltu, kamehr weetneeku pulks nolemj par winu tahlaku likteni. Pehz tam behrni tikuſchi noboti nabagu mahjâ kahdai ſeewinai, kas winus lai koptu, un tur tee ari wehl tagad atrodas. Pats D., kurſch ir jauns un ſtiprs zilweks un ſtahw paſchos labakos ſpehka gados, nezek par ſaweem behrneem, kà ſaka, ne auſu. Tà te nu ſahk peepilditees ſozialiſtu mahziba, ka behrni naw wis audſejami wezakeem, bet ſabeedribai. Waj tomehr nebuhtu kahds lihdſeklis, ar kuru palaidnigus wezakus peeſpeeſt pee ſawu peenahkumu iſpildiſchanas? „R. A.“

No Tirſas. Swehtdeen, 15. janwarî weetejà laukſaimneezibas beedriba ſawàs telpàs notureja wiskopeju gada ſapulzi. Salihdſinot ar ziteem gadeem, kà „J. D. L.“ ſino, ſchis gads beedribai ir tas wisraſchigakais un ſwarigakais. Zauru pagahjuſcho ſeemu ſteidſigi tika turpinati darbi pee jaunà beedribas nama zelſchanas. 15. maijâ notika nama eeſwehtiſchana ar konzertu un teatri, pee kureem peedalijàs mahkſlineeki un apkahrtnes labakee ſpehki. No 11.—13. junijam tika ſarihkota 2. laukſ. iſſtahde, kura iſſtahdamo preekſchmetu un eenahkumu ſinâ iſdewàs jo teizami. Jau agrak, no februara mehneſcha, tika atklahts Konſumweikals, kurſch wiszaur darbojees ar labu pelnu. Ar ſeptembra mehneſi beedribas namâ uſ dſihwi apmetees draudſes ahrſts Staaks. Schimbrihſcham beedribas namâ atrod telpas diwas beedribas, tirgotawa, ekonoms un ahrſts. Kopâ ar jaunà nama buhwi un ziteem gadskahrtejeem iſdewumeem laukſ. beedriba apgroſijuſi uſ kahdi 35 tuhkſtoſchi. No ſcheem 31 tuhkſt. aiſnemts no weetejàs Krahj=Aiſdewu Kaſes. Iſſtahdes un zitu iſrihkojumu atlikumi bijuſchi prahwi, kamdehl jau kaſei atmakſati kahdi 3 tuhkſtoſchi. Tomehr uſ 1912. gadu laukſ. beedriba paleek wehl parahdneeze ar 28 tuhkſt., makſajot 6 pr., kas iſtaiſa gadâ 1680 rbl. Gada budſchets ſneedſas lihdſ 3 tuhkſtoſchi rbl., pee kam no iſrihkojumeem ween tad jaeenem 500 rbl. Waj tas Tirſas laukſ. beedribai pee lauku apſtahkleem iſdoſees — ir nahkotnes jautajeens. — Ari beedru ſkaits ſchogad pazehlees lihdſ 200, kà pirmo gadu par beedreem peelaiſtas ari damas.

No Lugaſcheem. Weetejà mahzitaja K. Gaigala behres. Otrdeen, 24. janwarî uſ pehdejo pawadiſchanu bij eeraduſchees 12 mahzitaji (10 no Walkas aprinka, Awots no Laudonas un Meiers no Burtneekeem) Iſwadiſchana ſahkàs Lugaſchu draudſes baſnizâ, kur atradàs ſahrks ar nelaika atdſiſuſchàm meeſam. Iſwadiſchanas runas teiza: pirmais — Trikates mahz. Schillings wahzu walodâ, Awots — latwiſki un Walkas Wiiners — igauniſki. Pehz tam wiſi mahzitaji pazehla ſahrku un iſneſa no baſnizas. No ſchejeenes tahlaku neſa draudſe; netahlu no kapſehtas ſahrku panehma realſkolneeki un noneſa lihdſ kapam. Pee kapa ſwehtiſchanas wahrdus teiza Smiltenes mahzitajs Kundſinſch. Beſ tam pee kapa garaku runu tureja realſkolas direktors Popeliſchews, aiſrahdidams, ka nelaikis ſtrahdajis min. ſkolâ par tiz. mahzibu ſkolotaju un zildinaja to kà kreetnu pedagogu. Uſ kapa kopinas pirmo wainagu uſlika Walkas mahz. Dietrichs amata beedru wahrdâ. Beſ tam wainagus nolika realſkolas ſkolotaji, baſnizas preekſchneeks, Burgas muiſchas ihpaſchneeks, realſkolneeki, Lugaſchu pagaſta preekſchſtahwis un daudſ ziti. Lauſchu bij ſaradees milſums. Kamehr lihkis atradàs baſnizâ, luteranu realſkolneeki wahkeja, iſwadiſchanas deenâ uſtureja kahrtibu un pee kapſehtas bij pulzejuſès wiſa ſkola un noſtahjuſès zekmalâ rindàs gar abàm puſem. „L.“

Kurſeme.

No Kurſemes. Mahju pahrdoſchana. 1912. g. 2. aprili Leepojas apgabalteeſas ziwilnodalâ pahrdos wairakſoliſchanâ: 1) Talſu aprinka Walgales pagaſta „Wez=Dſegus“ mahjas, 49,78 deſetinas leelas; Grobinas aprinka, Grobinas pagaſta „Tſchampe“ mahjas, wehrt. 5,500 r.; Talſu aprinka Libagu (Липстгузенъ) pagaſta „Lubik“ mahja, 80,41 deſetinu leela.

— Fabrikas un ſemſtu nodokli Kurſemê. Lai nowehrſtu pahrpratumus, paſkaidrots, ka Kurſemes gubernâ par fabrikam, kuras apleekamas ar ſemſtes nodokleem, uſſkatamas wiſas tàs ruhpneezibas eeſtahdes, kurâs leeto twaika, uhdens, waj zitus mechaniſkus dſinejus ſpehkus waj kurâs nodarbojas wairak kà 16 ſtrahdneeki.

— Schihdu jautajums. Kurſemes gubernas walde uſdewuſi weetejai adminiſtrazijai, wisdrihſakâ laikâ ſtahdit preekſchâ wiſus notarialos un krepoſtaktus, uſ kuru pamata ſchihdi eeguwuſchi nekuſtamu ihpaſchumu, bet kuri zaur teeſu eeſtahſchu ſpreedumu atſihti par nepilnteeſigeem, reſp. nederigeem.

Leepaja. Jaun=Leepajas jaunbuhwejamàs baſnizas plans nupat no eekſchleetu miniſtrijas apſtiprinats.

— 2. eezirkna meerteeſneſis Bortſchaninows tikſchot eezelts par Witebſtas apgabalteeſas lozekli.

— Ledus apſtahkli zeturtdeen un peektdeen, wehjam pagreeſchotees deenwidrihtos un eeſtahjotees atkuſnim groſijuſchees tik tahlu uſ labo puſi, ka oſtàs eeeja tagad ir ſwabada, ko kugi ari tuhlin iſleetoja.

— Paſchnahwibas mehginajums. Kara oſtas eedſihwotaja Stepanida M. peektdeen preekſch puſdeenas aiſ greiſſirdibas uſ ſawu wihru paſchnahwibas noluhkâ eedſehra kahdu giftigu ſchkidrumu. Wihrs pahrnahzis atrada ſeewu beſſamanas ſtahwoklî. Ataizinatam ahrſtam iſdewàs paſchnahwneezi glahbt. „L. Atb.“

No Aiſputes. Par Aiſputes=Grobinas aprinka VI. eezirkna meerteeſneſi eezelts Peterburgas apgabalteeſeeſas ſekretars Blagomiſlows. Scha eezirkna lihdſſchinejais meerteeſneſis Okintſchizs teek pahrzelts uſ Reweles pilſehtas V. eezirkni.

No Kandawas. Otràs pilſehtas wehleſchanas beidſot apſtiprinatas, kà „Dſ. W.“ ſino. Tajàs Par pilſehtas wezako eewehleja latweeti Georgu Nelſona kgu.

No Jelgawas.

A. Romana gleſnu iſſtahde, kuru jaunà, bet tſchaklà Latweeſchu Mahkſlas Weizinaſchanas Beedriba (Rigâ) ſarihko Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas ſahlê, tika atwehrta 24. janwarî, un ir jau paguwuſi ikdeenas peewilkt prahwu ſkaitu apmekletaju. Tas ſewiſchki bija ſakams par ſwehtdeenu, kad deeſgan plaſchà ſahle pa wiſu iſſtahdes laiku bija paſtahwigi pildita ſkatitajeem. — Ar ſewiſchku preeku un atſinibu jaatſihmè, ka ſkatitaju leelakais daudſums bija taiſni muhſu ſkolas jauniba, kura ar leelu intereſi un kwehloſchàm azim noſkatijàs iſſtahditajàs gleſnàs, ſkizès un ſihmejumos.

Un tahdu eewehribu no publikas puſes ſchi iſſtahde ari teeſcham pelna, kura dod tik jauku leezibu par tik pahrak agri miruſchà mahkſleneeka leelàm un ſkaiſtàm ſpehjam. Starp iſſtahditeem mahkſlas darbeem, kuru pawiſam ir 176, pilnibas un gatawibas ſinâ eenem pirmo weetu beſ ſchaubàm A. Romana darinatàs portrejas, kuras dod leezibu, ka mehs winâ eſam ſaudejuſchi reti apdahwinatu portretiſtu. Dabas ainas wehl daudſkahrt uſrahda tahdu kà negatawibu un pawirſchibu iſſtrahdajumâ un leezina, ka ſchajâ arodâ naw meklejama aiſgahjuſchà gleſnotaja ſtiprà puſe. — Wiſas iſſtahdes kopeeſpaids wiſu labakais un wehl labaks tas beſ ſchaubàm buhtu, ja iſſtahdes telpas buhtu tà nodalitas, ka gaiſma nahk tikai no weenas puſes un nè, kà tagad, no diwàm pretim ſtahwoſchàm logu puſèm, zaur ko daſchas iſſtahditàs gleſnas dabun loti neiſdewigu un ſkatitaju trauzejoſchu apgaiſmoſchanu.

Iſſtahdes apmekleſchana katram uſ ſiltako eeteizama.

Paſchnahwibu iſdarijis ſwehtdeenas nakti kahds weetejais realſkolneeks Al. Ilj uſ Rigas ſchoſejas pee Reka pils, eeſchaudams ſew lodi galwâ. b.

Sahdſiba iſdarita nakti no ſwehtdeenas uſ pirmdeenu J. Taubes manufaktur=weikalâ Katolu eelâ Nr. 11· Eeſitis deeſgan beeſo ſkatu logu, garnadſis eelihdis un iſneſis daſchadus drehbju gabalus. b.

Apzeetinats dehl blandonibas un iſſuhtits pehz peederibas Wilkomiras apr., Wolozkas pagaſta Franzis Gaigal.

Atraſts boa. Apſkatams un dabonams ſlepenpolizijas kanzlejâ.

Sawahds atgadijums. Peektdeen, 27. janwari, ap plkſt. 12½ deenâ Katolu eelâ pret namu Nr. 33 pa paſchu eelas widu „tſchahpoja“ kahds lauzeneeks un ſinkahrigi apluhkoja katru namu, meklèdams Kramera dſelſ pahrdotawu. Tai paſchâ brihdî brauza pilnâ ſpehkâ weeglais ormanis Nr. 181 un aiſkehra lauzeneeku, nogahſa to gar ſemi un ahtri aiſaukoja. Lauzeneeks peezehlàs no ſemes, nobrauzija ar roku ſadauſitàs weetas un, iſbrihnejees noſkatidamees no pakakas, kà neuſmanigais ormanis aiſaukoja, ſem bahrdas ſaihdſis nomurminaja. Eet gan tai pilſehtâ ſikſi. „Mahrtin, Mahrtin, druſzin lehnak brauz!“ Uſ garamgahjeju aiſrahdijumu, lai tas ar kahrtibneeku peepalihdſibu wainigo aiſgahdà uſ poliziju, lauzeneeks atmeta ar roku un noſpkaudamees atteiza: „Nau winu pikis!“ To teizis, winſch gahja meerigi tahlak, meklèdams Kramera dſelſſpahrdotawu. Wezais.

Baſnizas ſinas.

Deewkalpoſchanas Jelgawas Sw. Annas baſnizâ.

Deewkalpoſchana: ſwehtdeen 5. febr. plkſt. 10 no rihta Dalbes mahz. K. Roſentals un weetejais mahz. Fr. Bernewitz noturès deewkalpoſchanu Kalnazeema baſnizâ.

Kriſtiti: Indrikis Arnolds Uhdris, Karlis Roberts Purinſch.

Uſſaukti: Kaſpars Dobels ar Annu Raman, Peters Baumans ar Linu Emiliju Uhdris, Willis Strubergs ar Lihbu Sarin.

Miruſchi: Lihſe Kleinberg 84 g. w., Anna Neujok 80 g. w., Lihſe Petrow 73 g. w., Walentine Oſis 9 g. w.

Dahwanu eenahzis: Tabora eeſtahdei 3 rub. 94 kap.

Deewkalpoſchanas Jelgawas Sw. Nikolaja baſnizâ:

Swehtdeen 5. febr. plkſt. pus 10 preekſch puſdeenas, mahz. Reinhards.

Behrnu deewkalpoſchana plkſt. 1.

Deewkalpoſchana plkſt. 5 pehz puſdeenas, mahz. Reinhards.

Uſſaukti: Dahws Sarinſch ar Matildi Grazionow, dſim. Butte.

Miruſchi: Jahnis Eetman 34 g. w., Martin Schulz 48 g. w., Emilie Weiſs, dſim. Peterſon 43 g. w., Fritz Alfred Dekke 1 m. w., Minna Ragge 58 g. w., Lawihſe Krone 63 g. w.

Wiſjaunakàs ſinas.

Peterburgâ, 27. janwarî. Pahrrunadama Melnkalnes kehnina Nikolaja ſagaidamu eeraſchanos Peterburgâ, „Roſſija“ aiſrahda uſ to, ka iſpildidams ſawu nodomu, apzeemot Melnkalnei draudſigus galmus, kehninſch wiſpirmâ kahrtâ dewees uſ Kreewiju. Ta ir jauna leeziba par Melnkalnes waldneeka pateeſàm draudſibas juhtam pret Kreewiju un winas Waldneeku.

— „Retſch“ redaktors Eikins, kurſch bij apſuhdſets par generala Tolmatſchewa apmeloſchanu, noteeſats uſ 5 mehneſcheem zeetumâ.

Werſchbolowâ, 27. janw. Plkſt. 1 deenâ eeradàs Melnkalnes kehninſch Nikolajs lihdſ ar korolewitſchu Peteri. Kehninſch peenehma Smolenſkas ulanu goda wakti un Keiſariſkâ wilzeenâ aiſbrauza uſ Zarſkoje Selo.

Toboſkâ, 27. janw. Iſchimas aprinkî atraſti wehl 26 noſaluſchi zilweki.

Wernijâ, 27. janw. Plkſt. 12 un 20 min. naktî bij juhtama ſemes trihze, pawadita no ſtipras ruhkonas.

Berlinê, 9. febr. (27. janw.) Finanſiſtu aprindàs domà, ka anglu kara miniſtra Haldena apzeemojumam ir politiſka noſihme un ka drihſumâ tiks noſlehgts anglu=wahzu lihgums par Afrikas kolonijam.

Wihnê, 9. februarî (27. janw.). Keiſars peenehma audienzê Pruhſijas prinzi Fridrichi Leopoldu, kurſch atgreeſàs no Sofijas.

Londonâ, 9. februarî (27. janwarî). Miniſtrim Tſchertſchilam iſkahpjot no wilzeena, kahda ſufraſchiſte eeſita winam par waigu ar flagu Tſchertſchils luhdſa, lai ſufraſchiſti neaiſteek.

Pekinâ, 6. febr. (27. janw.). Pekinas tuwumâ pee Anpinminas wahrteem ſprahga bumba, nogalinadama kineeti, kurſch bumbu atrada.

Ihpaſchneeze: „Latweeſchu Literariſkâ (Draugu) Beedriba.“
Apgahdataja: Sabeedriba „Latweeſchu Awiſes“.
Atbildigais redaktors: R. Purinſch (Purinu Klàws).

A. N. Bogdanowa
tabakas fabrikas noliktawa
Jelgawâ, Katolu eelâ № 12, eeteiz wislabakàs papiroſu tſchaulites (hilſes) iſ paſcha auto=mech. fabrikas
„Sankt Gotthard“,
karp tàm: kola kaſtitès par 250 gabalu, kà ari **Berlines** 100 gab. ar labu mundſtiki katrâ kaſtitè un „Zarſkija“ ar glihtu walſts ehrgli.
Smarſchiga tabaka: **Halis** ¼ mahrz. 46 kap., ⅛ mahrz. 23 kap. **Maikapara** ſpezialtabaka: **Swesda** № 40, nepahrſpehjama labuma. Papiroſi wiſas wairak peepraſitas ſortes par lehtàm zenàm.
NB. Atkalpahrdewejeem wislabakà eepirkſchanas weeta.
Tabaka 3 ſorte jau no 72 kap. mahrzina un **zigarus** no 7 rbl. 80 kap. no 1000 ſahkot.

Wairakas **ſemneeku mahjas** pahrdodamas ſem loti labeem noſazijumeem **Aiſputes aprinkî.** Tuw. ſinas pee K. Garklawa kga Aiſputê.

Lauku mahju uhdensmalâ, wehlas pirkt. Adreſe: С.-Петербургъ, Гутуев. остр. Гапсальская ул, 3, Кеккисъ.

Jaunjelgawâ **wehja dſirnawas** ar ſemi un leelu auglu dahrſu **iſrentejamas** waj pahrdod. Peepraſams Rigâ, Eliſabetes eelâ Nr. 93, dſihwoklis 15.

Keegelu meiſtars, kas prot ari keegelu zepli uſ laukeem eerihkot **wajadſigs** keegelu un grahwju truhbinu taiſiſchanai. Japeeteizas pee Tahrgales Muiſchas Waldes, чр. Виндаву, Курляндія

Oſola dehlus un plankas (tikai labas) neleelâ daudſumâ **meklè pirkt.** Peedahwajumi ar adreſi un zenu jaeeſneedſ ſchis awiſes ekſpedizijâ ſem burteem **A. B.**

Mag. **J. Hertela** apteeku pretschu pahrdotawâ **Jelgawâ, Paſta eelâ № 13.** Peedahwà wiſadas laukſaimneezibâ, dahrſkopibâ un mahjſaimneezibâ wajadſigàs **apteeku prezes.** **Logu ruhtis** wiſados leelumos **Ellas** un **wilnas krahſas, ſeepju ſahli** un **klorkalki.** — **Parfimerijas un ſeepes.** Gumijas prezes.

Paſtellejumus uſ **Latgales ſtrahdneekeem** **Jelgawas Laukſaimneezibas Beedriba** peenems **tikai lihdſ 10. februarim ſch. g.** Wehlakos peeteikumus wairs newarès eewehrot, jo tad wairs tur ſtrahdneeki naw dabunami. Japeeteizas: **Konſuma Weikalâ, Katolu eelâ 44.**

Kapu peeminekļu pagatawoſchana.

Godalgots Rigas jubilejas iſſtahdè 1901. g. ſudraba medali un goda diplomu.
M. Brauer's, **Jelgawâ,** ihpaſchneeks **R. Götze,** eepretim Jahna baſnizai un Aleksandra proſpektâ Nr. 6, **kapu peeminekļu ruhpneeziba ar maſchinu ſpehku.** Eewehrojamâ mehrâ paleelinata raſchoſchanas ſpehja. Glihts un iſturigs darbs.
Kapu peeminekli, kà: **kruſti, obeliſki, grahmatas, rulli** u. t. t. teek pagatawoti iſ labakà materiala. Zaur ſlihpeſchanu un puleereſchanu ar jaunako ſiſtemu maſchinu palihdſibu kapu peeminekli dabù iſturigu un jo glihtu iſſkatu.
Leelâ krahjumâ daſch. kapu peeminekli.
Seltitus un neſeltitus tſchuguna kapu kruſtus peedahwà par fabrikas zenam. Zeen. publikas apſtellejumi top jo ruhpigi un wiſihſakâ laikâ iſpilditi. Labakàs atſauksmes

Pretſchu un paſaſcheeru twaikonis **Kurſemneeks** eeſahks ſchinî pawaſarî, 1912. g. gar Kurſemes juhrmalu, no **Apſchu zeema** lihdſ **Kolkas ragam** kahrtigu ſatikſmi **ar Rigu 2 reiſ nedelâ,** kà ari talak lihdſ Liſarortu **weenreiſ nedelâ.** Braukdams gar juhrmalu, pehz publikas wehleſchnos **Kurſemneeks** peeturès katrâ zeemâ. — Kugis peeder Kurſemneekam un beedreem.

Mahjas waj ſemes gabalu meſchmalâ waj meſchâ Jelgawas tuwumâ meklè pirkt. Peedahwajumi ar ihpaſchuma ihſu apraksu un zenu ſem burta K. ſuhtami **ſchis awiſes ekſpedizijai.** Uſ peedahwajumeem ar pahrſpihletàm zenam neatbildès.

Peena noma **Breſlawas muiſchâ** (zaur Walmeeru) no 1912. g. Jurgeem brihwa.

Sludinajums.

Jelgawas Pilsehtas Walde dara wispahribai sinamu, ka 9. februarî 1912. g. Pilsehtas Waldes lokalî tiks noturets isschkiroschs torgs, kurâ tiks atdota ap 690 asis malkas peegahdaschana kasarmu apkurinaschanai preeksch Jelgawas eeweetoteem kareiwjeem, no 1. marta lihds 31. dezembrim 1912. g.

Offertes ar rakstu, peeleekot 500 rbl. salogu, eesneedsamas lihds 9. februarim sch. g. pulkst. 1 deenâ Pilsehtas Waldei. Torga noteikumi eeskatami Pilsehtas Waldes kanzlejâ wisâs sehdes deenâs. (Nr. 329.)

Jelgawâ, 23. janwarî 1912. g.

Baroneses L. fon der Ropp.

Willâ Mariakulm, Bauskes tuw.

Peedahwâ tihrasinu waislas putnus, paschas audsetus; sugas tehwi eeguhti no labakâm Wahzijas, Franzijas un Anglijas putnu saimneezibam. Asins atjaunoschanai ikgadus israksta jaunus sugas putnus. **Tihrasinibu galwo.** Waislas olas issuhta no 1. marta lihds 1. junijam. Maksâ: wistu olas 5 rub., Pekinas sosu 6 r., Tulusas sosu 10 r., pahrlab. weet. sosu 5 r., bronsa krahs. tihtaru 6r., sesarku 5r. un sudraba fasanu olas par 12r. duzis. Olas issuhta tiklab dutscheem, kâ gabaleem, bes zenu paaugstinaschanas.

Jaunus waislas putnus issuhta sahkot no septembera par sek. zenam: melngalw. Langschanus par 4 r., Plimutokns par 4 r., Wiandotus, baltos, par 4 r., Orpingtonus balt. par 4 r., Faweroins par 5., baltos Brahma par 5 r., Wahzu walsts wistu, balto, par 4 r., pehdejâ pasuga schimbrihscham Wahzijâ nem wirsroku par zitâm pasugam. Pekinas pihles par 5 r., Tulusas sosis par 10r, weet. pahrsab. sosis par 5 r., Amerik. brons. tihtarus par 6 r., sesarkas par 4r., sudr. fasanus.

Zenu rahditajus issuhta par welti, katalogu ar paschu saimneezibas putnu sihmejumeem issuhta par 50 kap. markâs. Atbildei japeeleek 7 kap. markâs.

Dahwana us Leeldeenam!

Reis dsihwê!

Leeliskś winnests!

600 preekschmeti tikai par **3 r. 90 k.**

1) Gabals no triko „Franzija“ 4¼ arschinas preeksch pilniga kungu uswalka.

2) Pahris elegantu auskaru no Amerikas selta, isgresnoti ar skaisteem briljanteem waj dahrgakmeneem.

3) Smalks dahmu gredsens isgresnots ar dahrgakmeni.

4) Eleganta kungu pulksteņa kehde no Amerikas selta.

5) Brihnischkigs dsintara mundstikis.

6) Brihnischkiga dahmu pehrlu rota ar daudś skaistâm pehrlem ar patenteta saahkejamo.

7) Eleganta kungu krawates adata ar brihnischkigu pehrlu waj dahrgakmenu isgresnojumu.

8) Brihnischkiga dahmu brosch̄a ar skaisti slihpeteem briljanteem.

9) Brihnischkigs kungu gredsens ar dahrgakmeneem.

10) un wehl 590 interesantu un derigu preekschmetu.

☛ Wisi 600 preekschmeti, eerehkinot uswalku, maksâ tikai **3** rubli **90** kap. (uswalks atsewischki maksâ to paschu naudu). Issuhtam pa pastu us pehzmaksu bes eemaksas. Suhtischanas maksa 55 kap. Issuhtot 3 un wairak garniturus us reisi suhtischana us firmas rehkina. Bes riska. Ja preekschmeti nepatihk, naudu suhtam atpakal. Adrese: И. Г. Розенталь, г. Лодзь, почт. ящикъ 14 № 69.

Pahrdodama

Krupu muischas seme

(200 deset.) 18 werstes no Papiles, ar Wilnas semes bankas palihdsibu. Salihgschana pee ihpaschneeka Pusimuischa Albertowas muischâ (Popelanu stanzija).

Us nomu isdod

„**Pesoku mahjas**“ Nowgor. gub. tuwu pee Somino peestahtnes, un Wologdas dselszela stanzijas Jefimowskajas. Dsihwojama ehka, lopu kuhtis un sirgu stallis. 24 desetinas strahdajamas semes un 20 desetinas plawas. Ari gowis isnomâ. Wehstules jaraksta: Пристань Сомино, Новгородск. губ. Имѣніе „Песокъ“, М. П. Шмидтъ.

Zoologisks weikals

Peterburgâ, Гороховая 44

Pehrk wisadus mescha putnus,

lauku irbes, fasanus, stirnas un zitus mescha lopus, kâ ari puhzes, dsehrwes, schahwetas stubru olinas un t. t. **Pahrdod sugas putnu olas** (martâ) un tâ t.

Zenu rahditajus issuhta pret 20 kap. pastmarkâs.

No Waldibas apstiprinata **Hedeke un Co.** marka № 4530.

Luhdsam noraidit wiltojumus un wisadus pakaldarinajumus un pirkt tikai ihstâs ar aissargu sihmi un kreewu waldibas muitnizas plombu apsihmetâs

Hedeke un Co.

swezes

ANUSOL.

Eewehlam ahtrai un sekmigai

Hemoroja

isahrsteschanai, scho ismehginato un no ahrsteem par labako atsihto lihdsekli.

Maksâ 1 r. 75 k.

Dabonams apteekâs un apteeku pretschu weikalos. Preekschstahwis Kreewijâ

prow. E. Jürgens

Wolchonka, Maskawâ.

Labu keegelneeku un **neprezejuschos usraugu** meklê us 1912. gada Jurgeem.

Jaraksta:

Gutsverwaltung Neu-Salis, per Salismünde, Livland.

Rigas Latweeschu Labdaribas Beedriba.

Rigâ, Awotu eelâ Nr. 29.

1. **Seeweeschu rokdarbu kursi,** ds. 13.
Mahzibas nauda par gadu 35 rbl., par pusgadu 20 rbl., par mehn. 5 rbl.

2. **Schnitu sihmeschan. un schuhsch. kursi,** ds. 12.
Mahz. nauda par g. 35 rbl., par pusg. 20 rbl., par schnitu sihm. ween 10 rbl.

3. **Mahkslas amatneezibas stundas,**
Fridas Neuman jkdses wadibâ. Mahzits teek: sihmeschana, glesnoschana, intarsija, metala darbi, koka isgreesumi, podneeziba u. t. t. Maksa par gadu 15 rbl., par pusgadu 8 rbl. **Rokdardu mahzeklem par brihwu.**

4. **Beswaksas schuhschanas kursi,** ds. 12,
masturigâm strahdneeku seewam otrdeenâs un peektdeenâs no 7—9 wak.

5. **Wakara schuhschanas kursi**
pirmdeenâs, treschdeenâs un zeturtdeenâs no 7—9 wak. Maksa 2 rbl. mehn.

Wisos kursos war eestahtees katrâ laikâ un peeteiktees stundâs.

Baltijas Semkop. un Walsts Ihpaschumu Walde (Domenu Walde)

pasino, ka krona muischu un obroka gabalu isrentesch̄anai tiks notureti

torgi:

28. februarî 1912. gadâ: Rigâ, Baltijas Semkopibas un Walsts Ihpaschumu Waldê isrentês; 1) Lapskalna muischu, Dobeles aprinki, ar dalu semes ihpaschuma, 46,57 des. plaschumâ us 3 gadeem lihds ar buhwem, 18100 rbl. wehrtibâ; torgs sahksees no 500 rbl.; salogs — gada obroks un ⅓ buhwju wehrtiba; 2) Rendes uhdens dsirnawas Meschsilen, Kuldigas aprinki us 24 gadeem, ar semes eezirkni 19 des. plaschumâ, lihds ar buhwi, 6975 rbl. wehrtibâ; torgs sahksees no 671 rbl; salogs — gada rente un ⅓ no buhwju wehrtibas; 3) Prawinu slehgtais krogs „Grossen“ Tukumâ, us 3 gadeem ar eezirkni 0,06 des. plaschumâ un buhwem 3900 rbl. wehrtibâ; torgs sahksees ar 1500 rbl.; salogs — gada rente un 1¾ no buhwju wehrtibas, un 4) Prawjnu semes gabals Tukumâ, 6,27 des. plaschumâ ar buhwem 1210 rbl. wehrtibâ, us 12 gadeem; torgs sahksees no 200 rbl.; salogs — gada rente un ⅓ buhwju wehrtibas.

2. martâ 1912. g.: 1) Wezumuischas pag. waldê isnomaschanai us 12 gadeem Wezummuischas plawu apgabalu „Mises plawa“, Bauskas apr., 6,47 des. plaschumâ, ar seena schkuhni 50 rbl. wehrtiba; torgs sahksees no 41 r. 50 kap; salogs — gada obroks un ⅓ buhwju wehrtibas. 2) Slokas pag. waldê isnomaschanai us 6 gadeem: a) Bilderlinu plawas „Leela-Sala, Rigas apr. 18,54 des. plaschumâ ar buhwem, 1000 rbl. wehrtibâ; torgs sahksees ar brihwu solischanu; salogs — gada rente un ⅓ buhwju wehrtibas un 8) Slokas esera „Slozene“ Rigas apr., 236,20 des. uhdens plaschums; torgs sahksees no 30 rubl.; salogs — gada obroks.

6. martâ 1912. gadâ: Jelgawas-Bauskas Apriuka polizijas waldê Wiskalu dahrsneezibas gabalu isnomaschanai us 6 gadeem 67 des buhwem, plaschumâ no 1—4 des. derigas semes, torgs sahksees no 25 rbl. desetinâ; salogs — gada obroks. Sihkakas sinas dabujamas Baltijas Semkopibas un Walsts Ihpaschumu Waldê un augschminetâs pagastu un polizijas waldês.

Waldes preekschneeks: Wina Keisariskas Majestates kambarkungs **A. Kolumbus.**

Darbwedscha w. isp. **K. Wegners.**

Tirgotaju u. Ruhpneeku Ekonom. Sabeedriba

(us kooperatiweem pamateem, ar beedru peedalischanos pee pelnas).

Walde Rigâ, leelâ Kehninu eelâ Nr. 28.

Pasta adrese: **Rigâ,** pasta kaste № 872. Telefons № 5291 un 3121.

Noliktawas: **Jelgawâ,** Katolu eelâ Nr. 46, Katolu eelâ Nr. 37 (agrak Jehkuls un Dscheneeks), **Walkâ,** (agrak P. Saretok), **Wentspilî** (Lahmes namâ), **Ruhjenê** (Rosenberga namâ), **Rehseknê, Wez-Auzê, Saldû** (Krawinska namâ). **Tukumâ, Saldû, Dwinskâ, Murawjewâ.**

Peedahwâ:

Original anglu naftas un suhzgahses motorus

„HORNSBY“.

Turbines, wehja motorus, twaika maschinas un lokomobiles.

Koka, metala, wilnas un linu apstrahdaschanas maschinas.

Transmisijas, siksnu ripas, siksnas, wisadus instrumentus un darba rihkus.

Laiwu motorus:

„Grei“ [Norwegijas] [spez. sweijneekeem]. **„Loke“** [Sweedrijas]. **„Magnet“** [Wahzijas].

Ugunsdroschus naudas skapjus.

Sahgu gaterus, seimerus, pendelsahgus, schindelmaschinas u. t. t.

Ugunsdsehschamâs schluhtenes un winu peederumus.

Mahksligos krama un schmirgelmasas

dsirnawu akmenus,

dsirnawu gangus (paschas fabrikazijas), ka ari wisas dsirnawu maschinas.

Usnemas dsirnawu, fabriku un darbnizchu eerihkoschanu.

Elektriskas gaismas un spehka instalazijas.

Liftu un brauzamo krehslu eerihkoschana.

Naw wajadsiga leeka reklama un maldinaschana.

Naw wajadsiga pahrleeziga „lehtuma“ un „labuma“ daudsinaschana!

Naw wajadsigs ussksaitit wisas eeguhtâs godalgas!

Naw wajadsiga daudssoloscha galwoschana „us papihra“!

Naw wajadsigas jaunas dalas pat 10—15 gadu laikâ.

Tagad katris sapratigs lauksaimneeks pats it labi sin un atsihst, ka

„GLOBUS“

ir un paleek tagadnes labakais un

wiswairak leetotais separators.

Latwijâ ween wairak kâ 12000 gab. leetoschanâ.

„Globus“ separatori pehdejos trijos gados pahrdoti latweeschu lauksaimneekeem ween diwreis tik daudś, kâ wisu zitu sistemu separatori kopâ nemot.

Kas „Globu“ buhs redsejis darbâ, tas zitas fabrikas separatoru nekad nepirks.

Globus Nr. 1 separators nokrejo stundâ 80 stopu, **Globus Nr. 1a** — 100 stopu, **Globus Nr. 2** — 130 stopu, **Globus Nr. 2a** — 160 stopu, **Globus Nr. 3** — 200 stopu, **Globus Nr. 3a** — 270 stopu, **Globus Nr. 4** — 350 stopu, **Globus Nr. 4a** — 450 stopu, **Globus Nr. 4 ar twaika turbinu darbinams.**

„GLOBUS“

Patentetâs sweesta kulmaschinas neпеezeeschamas ikweenâ ekonomiskâ saimneezibâ.

Tuhlin maksajot ateezigs kassa-rabats. Bes tam wehl Ekonomiskâs Sabeedribas beedreem diwidends.

Par beedri Sabeedribâ war eestahtees katris lauksaimneeks, eemaksajot wismas 10 rbl. dalibas un 1 rbl. eestahschanâs naudas.

Jaunu separatoru pehrkot, leetotais teek pretim nemts kâ eemaksa.

Weenigâ generalweetneeze:

Latweeschu Lauksaimneeku Ekonomiskâ Sabeedriba.

(Rihkotajs-direktors: agr. J. **Bisseneeks.**)

Nodalas, noliktawas u. agenturas wisâs Latwijas pilsehtâs u. meestôs.

Rigâ, Leelâ Kehninu eelâ 29, tel. 1379; **Jelgawâ.** Katolu eelâ 46, tel. 72.

Wairak ka **6000** personigu beedru un **90** beedribas beedrenes.